

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ 1 ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ Γ6

ΟΔΗΓΙΕΣ

Στη συνέχεια, σας δίνεται ένα κείμενο που αναφέρεται στο φαινόμενο της παιδικής εργασίας. Αφού το διαβάσετε:

1. Να απαντήσετε στις ερωτήσεις που σας δίνονται. Μπορείτε, αν το επιθυμείτε, να χωριστείτε σε δύο υποομάδες και να μοιράσετε μεταξύ σας τις ερωτήσεις, στις οποίες θα απαντήσει η κάθε υποομάδα.
2. Να γράψετε ένα πολύ σύντομο κείμενο, το οποίο θα περιλαμβάνει λίγες πληροφορίες για τις ιστορίες των παιδιών και, συνοπτικά, τις απαντήσεις που δώσατε στις ερωτήσεις. Το κείμενο θα αρχίζει έτσι: «Η ομάδα μας ασχολήθηκε με το θέμα της παιδικής εργασίας στην Αθήνα του 1936...», και θα ακολουθούν οι απαντήσεις στις ερωτήσεις.
3. Να ορίσετε μεταξύ σας 1 άτομο για την παρουσίαση του τελικού κειμένου σας. Σε τυχόν ερωτήσεις των άλλων ομάδων μετά την παρουσίασή σας να είστε έτοιμοι να απαντήσετε όλοι.
4. Ο χρόνος που έχετε στη διάθεσή σας είναι έως το τέλος της διδακτικής ώρας.

ΚΕΙΜΕΝΟ

ΠΑΙΔΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ ΤΟΥ 1936

Έτσι ήταν εκείνα τα χρόνια του '36...

Στα χωριά, στα νησιά, έλεγαν το ψωμί ψωμάκι... Οι γυναίκες γεννούσαν το 'να παιδί πίσω απ' τα' άλλο, δεν είχαν να τα ταΐσουν, όμως δεν τα 'πνιγαν σαν τα γατάκια της Πιπίτσας, στον κουβά. Τα 'στελναν στην Πρωτεύουσα να μπουν στη δούλεψη μιας πλούσιας, να σωθούν. Να μαζέψουν κανένα φράγκο, να παντρευτούν. Όχι, δεν ήταν άκαρδες μάνες, ανήμπορες ήταν, η φθίση θέριζε τα πεινασμένα παιδιά. Εκείνα τα χρόνια ούτε φάρμακα, ούτε γιατροί, χωρίς λεφτά...

Τα κορίτσια λοιπόν που έρχονταν στην Αθήνα για να βρουν ένα κομμάτι ψωμί, που έμπαιναν στα ξένα σπίτια, τα έλεγαν δουλάκια. Δουλάκια όταν ήταν κούτσικα, as πούμε ως δώδεκα χρονών, δούλες αν ήταν πιο μεγάλα.

Η γειτονιά της Ιπποκράτους κοντά στη λεωφόρο Αλεξάνδρας βούιζε από τα δουλικά –δούλα συν δουλάκι ίσον δουλικά. Τα δουλικά είχαν έξοδο. Όταν ήταν δουλάκια μια φορά κάθε δεκαπέντε, όταν ήταν δούλες μια φορά την εβδομάδα. Κυριακή, μετά τα πιάτα του μεσημεριού, ο δείκτης της κυράς τεντωμένος και απειλητικός: «Στις 9 ακριβώς να 'σαι πίσω, 5 λεπτά να αργήσεις, κακομοίρα μου, σε τσάκισα...». Η κυρά είχε την ιερή υποχρέωση να προστατεύει την ηθική του κοριτσιού. «Σαν παιδί μου την έχω...», έλεγε.

Πού πήγαιναν οι δούλες; Αν υπήρχε δικός τους συγγενής, ξάδελφος ή θείος, πήγαιναν στο σπίτι του. Αν δεν υπήρχε, έλεγαν ψέματα πως υπάρχει κι έβγαιναν παρέα με τις άλλες δούλες, τις φιλενάδες. Πήγαιναν σε κανένα κινηματογράφο, έτρωγαν ένα γλυκό στο πόδι και κουβέντιαζαν τις χαρές και τις πίκρες τους. Τόσες πίκρες και τόσο μετρημένες οι χαρές...

Χρόνια στο ίδιο σπίτι, χρόνια τα ίδια και τα ίδια, και το βράδυ στο τοσοδούλικο καμαράκι τους (δωμάτιο υπηρεσίας λεγόταν. Ποιος αρχιτεκτονικός εγκέφαλος το είχε σκαρφιστεί; Αν ζει ακόμη, as έλθει να καταθέσει). Η δούλα δίπλωνε τα ποδάρια της για να χωρέσει στο κοτέτσι, κι ούτε καν φωτάκι, ούτε ένα καντήλι μπροστά σε εικόνημα. Σκοτάδι μαύρο...

(Πηγή: Απόσπασμα από το βιβλίο της Ζωρζ Σαρή, *Σοφία*, εκδ. Πατάκη)

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Σε ποια χρονική περίοδο αναφέρονται οι πληροφορίες αυτές;
2. Ποιες είναι οι ηλικίες των παιδιών που εργάζονται;
3. Ποια είναι η εθνικότητά τους;
4. Ποιες είναι οι συνθήκες και οι ώρες εργασίας τους;
5. Ποιες ακριβώς είναι οι εργασίες τους;
6. Για ποιους λόγους αναγκάζονται να εργαστούν;
7. Ποια ήταν γενικά η ζωή των κοριτσιών αυτών εκείνη την εποχή;
8. Ποιες συνέπειες έχει η εργασία τους για τα ίδια τα παιδιά;
9. Τι σημαίνει για εσάς η λέξη «δουλάκια»;